

Bijna 170 000 mensen in nood maandelijks geholpen, 2020 wordt scharniermoment voor de toekomst

*De Belgische Federatie van Voedselbanken maakt de balans op van 2019
bij de opening van de nieuwe Voedselbank van Brussel-Brabant
in aanwezigheid van minister Nathalie Muylle*

In het kort

- In 2019 deden maandelijks 168 476 mensen een beroep op voedselhulp, een stijging van bijna 6% in vergelijking met 2018.
- Er werd in totaal 17 936 ton voedsel verdeeld, een absoluut jaarrecord en equivalent aan 36 miljoen maaltijden – voornamelijk te danken aan een sterke stijging van schenkingen vanuit de distributie (supermarkten).
- Door de voorziene hervorming van het Europees Fonds voor hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) dreigen de budgetten voor voedselhulp vanaf 2021 drastisch te verlagen, met een belangrijke impact op de totale hoeveelheid en de kwaliteit van de levensmiddelen die kunnen verdeeld worden aan mensen in nood.
- 2020 wordt een scharniermoment om werkingsbudgetten en toekomst van de Belgische Voedselbanken veilig te stellen. De Federatie pleit bij Belgische beleidsmakers voor **minstens een behoud van het huidige toegewezen Europees budget voor de aankoop van levensmiddelen**, een cruciale pijler voor de groeiende nood aan voedselhulp in België.
- De Voedselbanken lanceren daarnaast een **warme oproep** aan blijvende steun en giften van partners en het grote publiek om de duidelijke nood aan voedselhulp, in stijgende lijn, te kunnen bolwerken.
- **Nathalie Muylle**, federaal minister van Tewerkstelling, Economie en Consumentenzaken, belast met Armoedebestrijding, bracht een **inhuldigingsbezoek** aan het nieuwe en grotere gebouw van de **regionale Voedselbank Brussel-Brabant** in Neder-Over-Heembeek. De opslagruimte is verdrievoudigd tot 2 200 m² of 1 200 paletten en de koel- en diepvriescapaciteit is verdubbeld tot 90 m² of 80 paletten, wat maakt dat de nieuwe locatie klaar is om in te spelen op de verwachte verdere stijging van de nood aan voedselhulp.

Nieuwe recordaantallen in 2019

In 2019 deed een recordaantal mensen een beroep op de Belgische Voedselbanken, maandelijks 168 476 mensen om precies te zijn. Dat is 6,0% meer dan in 2018 (159 081 begunstigden)¹. Tegelijkertijd werd er 17 936 ton voedsel verdeeld, eveneens een absoluut record en maar liefst 17% meer dan wat er in 2018 werd verdeeld (15 351 ton)². Deze uitzonderlijk sterke stijging is voornamelijk te danken aan meer schenkingen vanuit een toenemend aantal winkelpunten van de verschillende supermarktketens.

¹ Zie figuur 1 voor een evolutie van het aantal rechthebbenden dat de Voedselbanken jaarlijks hebben geholpen.

² Zie figuur 2 voor een evolutie van het tonnage voedsel dat de Voedselbanken jaarlijks verdelen.

"In 2019 werd bijna 17.936 ton voedsel verzameld, opgeslagen en verdeeld door de 9 regionale Voedselbanken in België via een netwerk van 618 aangesloten sociale organisaties. Dit volume stemt overeen met 36 miljoen maaltijden, een indrukwekkend cijfer.", aldus Jef Mottar, gedelegeerd bestuurder bij de Belgische Federatie van Voedselbanken.

Hij vult aan: *"De Voedselbanken draaien op een 320-tal-vrijwilligers. Het is dankzij hun belangeloze inzet dat wij deze volumes kunnen verwerken, en dit aan een werkingskost van 0,166 €/kg, waarbij de grootste kostenposten logischerwijze transport en infrastructuur zijn. Dergelijk lage werkingskost betekent dat een fiscaal aftrekbare gift van €40 ons in staat stelt om maar liefst 480 maaltijden te leveren aan het netwerk van verenigingen."*

Een tekort aan middelen dreigt bij de invoering van het nieuwe Europese voedselhulpprogramma

Terwijl in 2019 maandelijks bijna 170 000 mensen een beroep deden op voedselhulp - 6% meer dan in 2018 - wordt de Belgische Federatie van Voedselbanken geconfronteerd met heel wat nieuwe uitdagingen voor de komende jaren. Er stellen zich belangrijke risico's bij de integratie van het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) in het vernieuwde Europese Sociaal Fonds (ESF+) vanaf 2021.

Momenteel staat FEAD jaarlijks in voor 40-45% van de bevoorrading van de Voedselbanken³. De Europese Commissie heeft een voorstel uitgewerkt waarbij lidstaten verplicht worden minstens 2% van het totaal fondsbudget ESF+ aan voedselhulp te besteden. De Europese Commissie beveelt wel aan om dit aandeel voor voedselhulp op te trekken tot 4%, om zo de continuïteit van de huidige nationale programma's te kunnen verzekeren. De Federatie roept de Belgische beleidsmakers op om zich te engageren voor minimaal een behoud van het huidig toegewezen budget aan hulpgoederen en dus het minimum van 2% te verhogen.

Piet Vanthemsche, voorzitter bij de Belgische Federatie van Voedselbanken, legt uit: *"Indien de Belgische overheden zich zouden beperken tot het door Europa opgelegde minimum van 2% voor voedselhulp, dan zou de huidige 12,6 miljoen euro aan Europese voedselhulp op jaarbasis worden herleid tot 7,4 miljoen euro. Concreet zou dat voor de Belgische Voedselbanken neerkomen op bijna een kwart minder aangeleverde basisproducten, wat uiteraard rampzalig zou zijn voor onze werking."*

Hij verwijst bovendien naar een bijkomend probleem: *"Vandaag laat het huidige FEAD-assortiment ons toe om de nutritionele balans van het aangeboden voedsel bij te sturen waar nodig. Dankzij de keuzemogelijkheden voorzien in het FEAD-programma kunnen we waken over de diversiteit van het voedselaanbod, dat voor de rest bestaat uit schenkingen waarvan de samenstelling niet te plannen is."*

³ Het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (FEAD) stond in 2019 in voor 37% van de bevoorrading van de Belgische Federatie van Voedselbanken. In 2018 bedroeg dit 41% en in 2017 nog 48%. Zie tabel 3 voor de evolutie van de tonnage over de jaren heen.

GETUIGENIS – Frederik Degryse, algemeen directeur bij de St. Vincentiusvereniging (Vincent de Paul Belgium)

“Begin 2019 werden we geconfronteerd met een acuut tekort aan levensmiddelen zoals melk. We konden de mensen die bij ons aanklopten niet meer helpen en we sloegen een noodkreet in de media. De oorzaak lag blijkbaar bij technische en administratieve problemen in de aanvoer, maar de tekorten in producten zijn veeleer structureel van aard. De POD-MI (Programmatorische Federale Overheidsdienst - Maatschappelijke Integratie) heeft toen het probleem naar best vermogen aangepakt. De situatie op het terrein bij onze verenigingen was hoe dan ook erg confronterend. Als een tijdelijk tekort reeds zo’n sterke impact heeft, houd ik mijn hart vast voor de gevolgen mocht België niet voor de 4%-grens opteren.”

Belangrijke steun vanuit federale hoek

Nathalie Muylle, federaal minister van Tewerkstelling, Economie en Consumentenzaken, belast met Armoedebestrijding, bracht een bezoek naar aanleiding van de opening van het nieuwe gebouw van de Voedselbank Brussel-Brabant in Neder-Over-Heembeek: *“Het bijzondere werk van de Voedselbanken is niet mogelijk zonder de inzet van duizenden vrijwilligers, zowel bij de Voedselbanken zelf als bij de organisaties die het eten verdelen. Dat is hartverwarmend om te zien. Ik ben onder de indruk van de omvang en professionaliteit van het functioneren van deze opslagplaats. De Voedselbanken zijn een echte logistieke draaischijf voor voedselhulp. Het laat de verenigingen toe om zich te concentreren op het begeleiden van mensen in nood.”*

Denis Ducarme, federaal minister van Maatschappelijke Integratie, voegt eraan toe: *“Het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen is een belangrijke steun voor de Voedselbanken. Het stelt hen in staat hun eerstelijnsrol te blijven spelen en kwaliteitsvol voedsel te leveren aan behoeftige mensen, onder wie veel eenoudergezinnen. De volgende regering zal bijzondere aandacht moeten besteden aan de financiering ervan, gelet op de onontbeerlijke rol die het vandaag speelt.”*

Nieuwe start voor de regionale voedselbank Brussel-Brabant

De Voedselbank Brussel-Brabant (VBB) opereerde sinds haar ontstaan in 1986 vanuit de Glasgowstraat in Anderlecht, maar het gebouw voldeed niet langer aan de groeiende noden. Aldus is de VBB verhuisd naar een nieuwe stek, in Neder-Over-Heembeek. De opslagruimte is verdrievoudigd tot 2 200 m² of 1 200 paletten en de koel- en diepvriescapaciteit is verdubbeld tot 90 m² of 80 paletten, wat maakt dat de nieuwe locatie klaar is om in te spelen op de verwachte verdere stijging van de nood aan voedselhulp.

“Wij zijn echt bijzonder trots op deze nieuwe locatie! We hebben met man en macht gewerkt om deze oude brouwerij om te bouwen tot de Voedselbank die ze vandaag is, en zijn fier dat we minister Muylle hier kunnen rondleiden.”, licht Luc Rogge, voorzitter bij de Voedselbank Brussel-Brabant, toe.

Hij gaat verder: *“De Voedselbank Brussel-Brabant is de enige bank die vijf dagen in de week open is, wat betekent dat we een ruime groep medewerkers nodig hebben. Naast de vrijwilligers zijn er bij ons ook 10 sociale contractuelen aan de slag, ter bevordering van de sociale (her)integratie van mensen*

die leven onder de armoedegrens. Deze missie komt ook tot uiting in bijv. onze samenwerking met de school Manoir D'anjou, waarbij leerlingen uit de gespecialiseerde middelbare beroepsopleiding wekelijks een handje komen toesteken en tegelijkertijd leren werken in een magazijn.”

OVER DE BELGISCHE FEDERATIE VAN VOEDSELBANKEN

De Belgische Federatie van Voedselbanken is een coördinerend organisme dat een nationaal netwerk van 9 regionale Voedselbanken vertegenwoordigt. Deze 9 Voedselbanken zijn verantwoordelijk voor de logistieke herverdeling van levensmiddelen aan lokale aangesloten verenigingen. Het doel van de Voedselbanken is om voedselhulp te verschaffen aan minderbedeelden. Hiervoor ontvangen ze, kosteloos een belangrijke hoeveelheid levensmiddelen van het Fonds voor Europese Hulp aan de meest behoeftigen (FEAD), maar ook producten geschonken door de voedingsindustrie, door grote bedrijven uit de distributiesector, door groenten- en fruitveilingen en ook via het organiseren van verschillende voedselinzamelingen bij het grote publiek.

In 2019 werd 17 936 ton voedsel ingezameld en met de hulp van 327 vrijwilligers van de Voedselbanken samen met duizenden vrijwilligers van 618 lokale aangesloten verenigingen, verdeeld aan 168.476 begunstigden.

Meer informatie over de werking op <http://www.foodbanks.be>.

Perscontact:

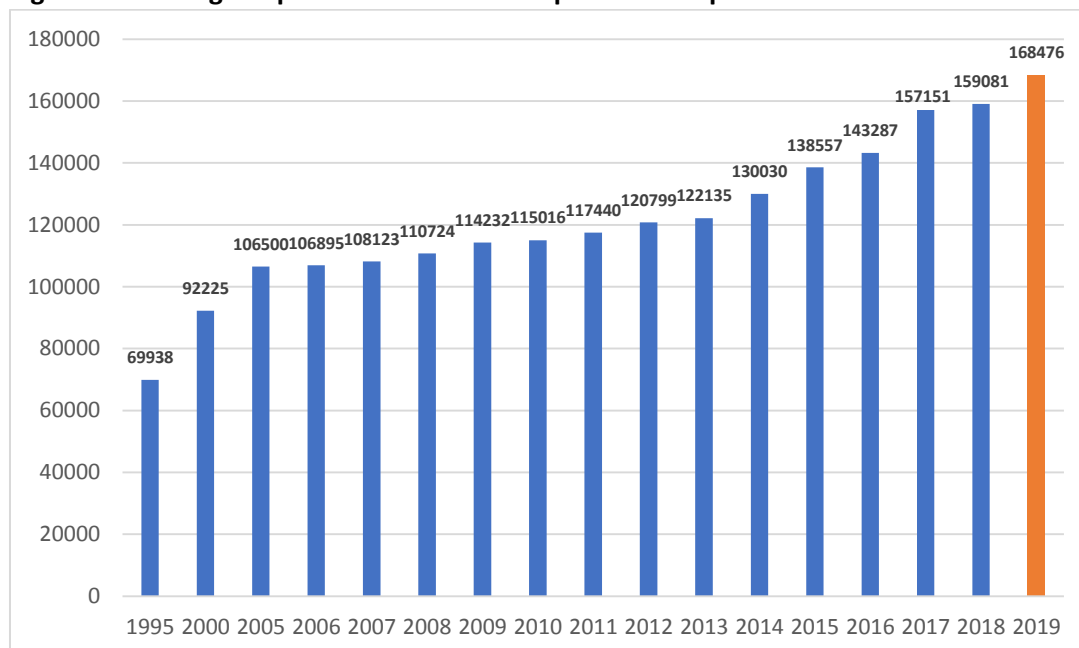
Wim Lefebure

Whyte Corporate Affairs

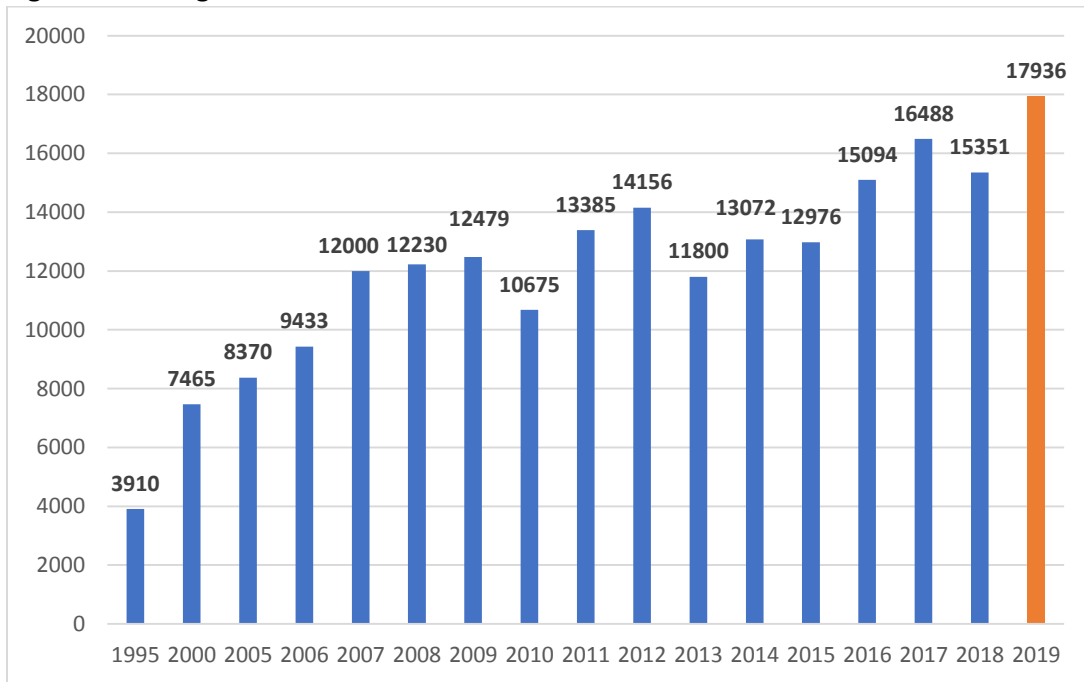
[wl@whyte.be](mailto:wil@whyte.be) – 02 738 06 37

Bijlages

Figuur 1: Aantal geholpen rechthebbenden op voedselhulp

Figuur 2: Tonnage verdeeld voedsel

Figuur 3: Evolutie tonnage FEAD-voedsel

